

Сп

8805/1

ЛЮБОС ЛОВІС

или

ПЕРІОДИЧЕКО

ПОВСЕМѢСЧНО

СПИСАНІС.

Испытайте писаніа, въ нихъ же бо обращете
живота вѣчный, и сокровище неизчерпаемое.

СМУРНА.

Въ Типографіи Л. Даміанова.

1844.

ОКР. НАР. СЪВЕТЪ И Д. Т.
★
БИБЛИОТЕКА

14632/58

ЛЮБОСЛОВІЄ

ИЛИ

ПОВСѢМѢСЪЧНО СПИСАНІЄ.

ИЮЛІИ, 1844.]

[ЧИСЛО 4.]

МѢСЪЦЪ ІЮЛІИ.

ІЮЛІА МЕСЕЦЪ ВО ЯЛВАНСКО-ТО МѢСЪЦОСЛОВІЄ НАЗЫВАШЕСЯ *Quintilis*, и споредъ иманованіе-то мѣ значи петый мѣсець на година-та, ко-л-то имаше десеть мѣсець весьма неравны споредъ дни-те имѣ; защото нѣкои отъ тѣхъ десеть-те мѣсець имаха 36 дена, а нѣкои 16 дена. Римувъ (первый царь Римскій) сравни число-то на дни-те и раздѣли ги порадочно единъ по дрѣги, сирѣчь единъ да има 30 дена, а дрѣги 31; но не дополни дни-те на година-та, кои-то имаше Ялванско-то. Нѣма направи отъ нихъ два дрѣги мѣсеца, единъ да е 31 день, а дрѣгий 29, или 28, кои-то постави предъ Марта, и направи година-та да начнѣва отъ первый день на Іаннуаріа; и така Іюліа стана седмый мѣсець на година-та, но совсемъ то учѣва име-то *Quintilis*, Пятый, до дѣто мѣ промени име-то Маркъ Антоніевъ, и нарече го Іюліа, за честь на Іюліа Кесара, и за воспоминаніе и поменъ защото направи добро на свѣт-атъ, и постави починишъ тозы мѣсѣцословный радъ на година-та, кой-то напредъ беше непорядоченъ и зле раздѣленъ.

На 11-й Іюліа Флава слънце-то въ Лва. (знакъ на небеса отъ звѣзды, така называемъ Левъ, Ясланъ); за това въ повече-то отъ иносказатели-те и различни приключенія на тоя мѣсець изобразѣвасе Левъ. Времено-то разстоаніе сирѣчь отъ 21-й Іюліа до 30-й Іюліа именѣвасе Песій Дни (*Κυνιάδες Ημέραι*); защото свѣтла-та звѣзда во созвѣздіе-то на по големый Песъ, именѣмый Сирій, или Песъ, изгренѣва заедно съ слънце-то на това време. Стари-те хора чинѣха, че злообыкновенно-то влѣаніе на тазы звѣзда, като е въ сопряженіе и въ соединеніе съ слънце-то, правеше море-то да ври, вѣно-то да става кисло, кѣчета-та да побеснѣватъ, и сички-

те дрѣги животни да ослабѣватъ, като наносеше и правеше человекъ-те да са трескаливи и съ съ ослабленіе-то като колни; тѣхъ стари и безмѣстни зли помятѣхъ распръснахасе и не ги вѣрѣватъ; но като приближава това горореченно време сирѣчь отъ 21-й Іюліа до 30-й тогѣ смѣслюваме и коимесе на Песій-те Дни, сирѣчь на горешина-та отъ ко-л-то да не пострада нешо нѣкоя немощъ и колестъ требѣва человекъ да се воздержива тѣвѣрде добро отъ многоаженіе и много вѣношеніе и отъ секакви дрѣги злоупотребленія.

БЛАГОПРАВІЄ.

Зимно време, като се слѣчи да се грѣешъ при огонь-атъ, и като се грѣатъ и дрѣги, не дѣй си простира ръце-те до толкова што да запирашъ на дрѣги-те горешина-та, и не дѣй загряща жаровна-та (мангалатъ), и да се виждашъ като да а пригрѣвашъ, не е прилично и здравно е. Не е благоправно и доброобыкновенно да си испрѣжавашъ и носе-те камъ огонь-атъ; защото се вижда, че не вроншъ за нишо она, кои-то са при тебе; нито да си обръщашъ гърб-атъ за да го пригрѣвашъ на огонь-атъ, нито часъ по часъ да развѣркѣвашъ огонь-атъ съ щипцы-те (машинѣ) да отчѣрашъ и да причѣрашъ пепелъ, или часъ по часъ да развѣркѣвашъ главни-те, защото тѣхъ работы приличатъ на слѣжебнищы-те.

Не е прилично и да си отсичашъ ноктите предъ хора-та, или да ги предавашъ съ съ зѣвѣ-те, весьма е гнѣсно и срамно. Като глѣдешъ, не дѣй си бовира прѣсты-те у уста-та и да ги лижешъ, като кѣче, весьма е гнѣсно и неблагочинно, кое-то и ако да праватъ нѣкои, но тѣ се чѣвай отъ това злообыкновеніе. Нито да си превивашъ прѣсты-те

и да ги правишъ да пѣкатъ като лешницъ, не е похвално и благонравно.

А споредъ сѣденѣ, като се намерѣва чело-вѣкъ помеждъ дрѣги-те хора, най похвално е онова, кое-то праватъ дрѣги и обькна-ли са го; защото ако и да си се навикналъ иначе (дрѣгоаче) и ако да е и по похвално но требва да послѣдѣвашъ и да правишъ онова, кое-то са обькновени помѣстницъ-те и селачанѣ-те, и да не правишъ ты самъ осовно и необькновено сѣденѣ, защото ще ти се присмѣватъ. Общоподчително е зарѣчанѣ и наставленіе на сички-те ны; сирѣчь като е чело-вѣкъ по доленъ отъ дрѣги-те или споредъ началство, или споредъ мѣ-ростъ и раздѣлъ, или споредъ возрастъ, или ако да е и равночестенъ съ дрѣги-те, до дето го не приканатъ не е почтенно и бла-гонравно да сѣдне. И като сѣдне требва да пази сѣденѣ-то мѣ да е благочинно, и да си прибира дрѣхи-те и полъ-те, защото е почтенно и прилично.

Да си клати глава-та чело-вѣкъ и нозе-те безъ причина, да гледа плавно на самъ на тамъ като дивъ, да си воздига веждъ-те или сичка-та снага, и слага, и да си изврѣ-ща уста-та и изкривѣва весма е укорно и неприлично въ оныа, кои-то ревндватъ и обьчатъ почтенно благочиніе и благонравіе.

Като се разговарашъ съ некого пази добре да не попракашъ отъ уста-та ти съ мокрина оныа штоо са при теке близдъ. Разговорка-та да е средственна, сирѣчь нито да е твр-де силна и грѣмлива, нито па развлеченна и тиха; защото е та женска, а оная воин-ска. Споредъ причина-та и разговорка-та кь-ва, има време за силно разговоранѣ, и време за тихо и кротко разговоранѣ, сирѣчь спо-редъ дѣло-то и разговорка-та требва да е прилично, каквото облекло-то съ снага-та требва да е гсдно, така и разговорка-та.

Гндено е да трѣпа чело-вѣкъ предъ дрѣги хора вѣлхи и таквѣа дрѣги подокни животни. Ако се слѣчи некогашъ да видишъ на некого по дрѣхи-те такова нещю животно, или сополь, или пльнка, съ голема свойственна прѣт-ностъ отфѣрли го отъ дрѣха-та мѣ, штоо и той да не усети и познае; и фѣрли го на-земи дето стоишъ, и потъпчи го съ нога-та съ таковъ начинъ, штоо да не видатъ дрѣги и да се гндсатъ. А ако се слѣчи дрѣгій нѣ-кой по твои-те дрѣхи да намѣри такова нещю, и да го отфѣрли, стьдано и благо-

дарно требва да се гвишъ, а не да мѣ воз-бранавашъ и да мѣ се карашъ.

Като се изхрѣкндвашъ не дей отфѣрла пльнка-та като стрѣла, укорно е. Не дей пльова очъ прозорцъ-те вонъ на пѣть-атъ за многоу причинъ. Нито па да заплескѣ-вашъ стѣнъ-те на кѣща-та съ пльнки-те. Ако нема дрѣгій спосовъ и леснина, то пль-варницъ за такваа потреба са направени, или и паздшна-та кѣрпа за това а има чело-вѣкъ за такивы потреби и нѣдждъ.

Като идешъ хлѣбъ, не се навождай на трапеца-та, и не зай надъ гастіе-то; нито да хлопашъ трапеца-та съ рѣка-та; нито да се подпирашъ съ лакоть-атъ на оногосъ, кой-то е при теке близдъ, и да мѣ досаждашъ на гденѣ-то. Като се разговарашъ съ не-кого отъ оныа штоо идешъ съ нѣхъ за-едно, не дей го тегли отъ дрѣхи-те като отъ узда за да те слѣша що говоришъ; ни-то съ лакоть-атъ да клювешъ рѣка-та мѣ; но стига да го приканювашъ за да те слѣша съ съ име-то мѣ и съ съ похвали-те мѣ имано-ваніа: И въ разговоранѣ-то предпочитай са-мъ азък-атъ и него употреблавай, а не рѣце-те, и нозе-те, и не дей си тѣрка рѣце-те са-на съ дрѣга или нозе-те на самъ на тамъ да премахдвашъ, и въ разговорка-та си не дей фѣрла на самъ на тамъ страшенъ погледъ. Като се разговарашъ съ некого не дей си о-пльюва очи-те на него до толко, штоо да нема време нито каремъ да се искашатъ, или да возащше.

Като се собира чело-вѣкъ съ хора-та по край-ней мѣрѣ требва да е обьченъ съ чисты дрѣхи. И като се слѣчи да тѣри и да обьче нѣкоа нова дрѣха, да не се погледѣва и да фѣрла погледъ камъ неа ката часъ, и да по-пытѣва дрѣги-те: какво ви са вижда, добрѣли е? нито честъ да си пофацѣва шапка-та, коси-те, полъ-атъ, и да застава та да си по-гледѣва обьща-та и пр. защото това навьк-новеніе е дѣтинско, на големы-те такова доношеніе не е прилично.

Благонравіе-то похѣждава чело-вѣка и при-нѣждава да не остава и нокти-те си въ не-бреженіе, но като се виждатъ вонъ отъ прѣ-сты-те да ги отгича, защото е гндено и нестерпимо да гледа чело-вѣкъ такваа нечи-стота на раце-те си; така и зѣбы-те си тре-бѣва честъ да ги омыва и чисти; защото совсемъ що се усмѣрѣватъ, като ги не омы-ва чело-вѣкъ, но съ такова нечисто состоаніе и повреждаватъ се.

Не е прилично и то: да си напѣшва чело-
вѣкъ кѣзъ-те си, да избавда азык-атъ
си като песъ, да държи брада-та си, да за-
сѣдѣва мѣстак-атъ си, да прѣхлѣдѣва съзъ зѣ-
бы-те уста-та си, и да мѣ заатъ уста-та така,
щото да мѣ се гледатъ и зѣби-те.

Като са собранни мнозина, да земешиъ
книга или писмо та да прочиташи, тажесно
се вижда и презрително, освенъ като е нѣж-
да и требѣва да се прочете, тогава е предъ-
почтенно, но требѣва да имъ попросишиъ
снисходно дозволеніе. Не требѣва за чѣждѣ-
те работы, кои-то не са ти потребны и при-
личны, да испѣтѣвашъ и да издирѣвашъ,
като пиѣва чело-вѣкъ или прочита. Като
се прочита нешо предъ мнозина, весьма е
предѣрзностно, ако те не попыта-тъ по на-
предъ, а ты да казѣвашъ че е добро, или че
не е добро.

Споредъ лице-то си не требѣва да е чело-
вѣкъ страшенъ, намрашенъ и като дивъ; но
почтенно виденъ, тихъ, кротокъ и миренъ.
Не требѣва нито да се смѣе чело-вѣкъ, когато
не е време за смѣхъ, нито па да се държи
на големына, като се смѣатъ дрѣги-те мѣ
дрѣжина. Не дей закачати никого съзъ при-
смѣшны разговорки, като го познаешъ, че
не е благодаренъ и не носи присмѣшливы
разговорки и шака.

ХРИСТИАНСТВО.

(Виждѣ на стран. 34, 35 и 36 предъреченное).

Вѣрѣватъ (Протестанте-те), че Богъ подари
на чело-вѣка независимъ отъ откровеніе-
то две дрѣги просвѣщенія: здравъ умъ за
да познава ко-жественни-те словеса, и сво-
бодна воля за да се наставѣва отъ неа въ
дѣйствиа и дѣланія. Во вѣроисповѣданіе-
то отфрлатъ секакво чело-вѣческо и собор-
но господство; но пріиматъ, коистинно не
като законъ, но като согласни съзъ писаніе-
торѣшенія-та и опредѣленія-та на четъри-
те первы вселенски соборы, и догма-та, ко-
ито е за происхожденіе-то на с. дѣха. "Вѣрѣю
во єдинаго Бога отца" иматъ по прочее
точно каквото католицы-те; познаватъ са-
мъ двѣ тайны: крещеніе-то, кое-то праватъ
съзъ попрыскѣванъ, и с. причащеніе двойно-
виднъ, сирѣчь єдно за священницы-те, а
дрѣго за мірски-те хора; не пріиматъ пресѣ-
цествленіе-то сѣдѣвателнъ и с. сѣдженіе,
така не пріиматъ и монашескій животъ, не

женидѣ-та на священницы-те, чистителнъ
огнь, прощеніе-то, и нераздѣленіе-то брачно;
свѣты-те и Иконы-те не почитатъ, не пріи-
матъ исповѣданіе-то, различіе-то на про-
щенны-те и смертны грѣхове, прощеніе-то
на грѣхове-те, кое-то се прощава чрезъ чело-
вѣческа сила, маслоосвѣщеніе-то, така и дѣ-
ховна-та Папинска и церковна власть. Цер-
ковно провѣшеніе или рѣкоположеніе нема-
тъ, сирѣчь владыцы, священницы, дѣаконъ и пр.
не праватъ съ церковенъ радъ, но чрезъ нѣ-
кое вѣроисповѣданно обыкновение опытни и
искѣсни пріиматъ отъ собратѣ-та имъ власть
да свѣршѣватъ священни-те дѣйствиа. Свя-
щенницы-те имъ са слѣди церковни и покорни
Князю и правителю, кои-то ги провозгла-
шава, покорни са и на общества-та, кои-то
се увѣрѣватъ на нихъ. Нема-тъ никаква дрѣга
власть саму законна-та власть на областъ-
та въ ко-то живеатъ. Муропомазаніе-то
на дѣца-та, вѣнчаніе-то брачно, и исповѣ-
даніе-то иматъ за малки неща вѣроиспо-
вѣдства, отъ чело-вѣцы введенни обыкно-
венія, отъ кои-то може чело-вѣкъ да се от-
рече и да откѣгне. Протестанте-те ги у-
дѣржаха като промениха сѣщество-то и зна-
ченіе-то имъ, но маслоосвѣщеніе-то совсемъ
презрѣха и оставиха.

Раздѣлаватъ се Протестанте-те на дѣви-
раны и Завѣнганы или Калвѣнѣсты.
дѣвиранѣ-те се именоваха отъ Мартѣна
дѣвирана, монаха (калѣгерина) Віттембер-
скаго въ Пруссіа, кой-то нача церковно-то
претвореніе околѣ 1517-то лѣто, но предъ-
читатъ име-то: Вуаггелски или послѣ-
дѣватели на исповѣданіе-то во дѣ-
гѣста градъ Германскій, кое-то има да-
доха и правленія-та въ Германія и Галліа.
Това иманованіе происхожда отъ дѣгѣстѣн-
ско-то главно вѣроисповѣданіе, кое-то со-
чини Філіппъ Меланхѣонъ, и на 1580-то
лѣто прочете предъ Самодержца Карола В.
у дѣгѣста градъ като се кѣха собрали Кня-
зове-те и жителства-та, кои-то пріаха под-
ченіе-то и наставленіе-то дѣвиранско.

дѣвиранѣ-те иматъ различіе отъ дрѣги-
те Протестанты, вѣрѣватъ тайнственнъ, че
вещественнъ прѣдѣствѣва Христосъ во свя-
щенное прио-вѣшеніе (комѣданъ). Сирѣчь,
отлагатъ совсемъ прѣдѣствѣленіе-то, и пріи-
матъ, че Христѣанѣ-те причащаватъ се истин-
но-то тѣло и истинна-та кровь на Исѣса
Христѣа подъ видомъ "во, съзъ и подъ хлѣ-
бомъ и вѣномъ", и че той хлѣбъ и това вѣно,

ако и да се освещаватъ, сохранаватъ същество-то си, като се не даватъ въ вѣрны-те, и за това не требва да се почитатъ споредъ никаковъ образъ. Причащеніе-то употреблаватъ съсъ безквасенъ хлѣбъ, какъ-вото и Латинска-та църква. Совсемъ що отложиха и не почитатъ совсемъ Иконы-те, но дозвлаватъ да се украшаватъ църкви-те имъ съсъ гробища и Иконы на достопамятни приключенія. Лѣвирани-те не осждаватъ самовластнѣ и свободнѣ свашенство-то, казвватъ самѣ, че е поставенно отъ челоуѣцѣ, а свашенниці-те и первосвашенниці-те, въ колкѣто жителства присѣдѣватъ, покорни са Кназю, кой-то е секогашъ и первъ первосвашенникъ. У Свекія иматъ Лѣвирани-те архіепіскопы и епіскопы, кои-то начертаватъ и праватъ Единъ отъ четырь-те граждански чинове, съ кои-то раздѣлава царь-о законнодательна-та держава. У Данія, Норвегія и Ирландія намервдатсе тѣхъ дѣховны власти, но нематъ ни едно гражданско причастіе и гражданска власть.

Лѣвиранство-то владычествва у Прусія, Данія, Свекія, Норвегія, Инновирія, Саксонія, Вуртембергъ, и въ дѣрги жителства на Германско-то составленіе, и въ Балтійски-те области на Ршсійско-то самодержавіе. Владѣе още во Унгарійски-те веси (страны) и въ дѣрги области на Австрійско-то самодержавіе, какъ-вото и въ дѣрги области на Американско-то согласненіе, и въ Свекійски и Данійски новопоселенни мѣста на мервдатсе мнозина, кои-то исповѣдватъ и послѣдватъ на тазы Лѣвиранска църква.

Звѣнглани-те именовашасе отъ Звѣнгліа, свашенника на Цюрихъ градъ, кой-то предприима и поче претвореніе-то церковно у Ваветія съшвременнѣ съсъ Лѣвирани; именоватсе още и Калвіністѣ отъ Іованна Калвіна отъ Ноішна (Noyon), кой-то това побченіе и наставленіе распростре въ Генева и Галлія. Я Калвіністѣ-те именоватъ себе си Преображенны. Францѣ-те ги именоваша сначала Угеноты.

Калвіністѣ-те вѣрвватъ че хлѣб-о и вино-то означаватъ простѣ тѣло-то и кровь-та на спасителя, а повече нищо. Даватъ причащеніе-то съсъ квасенъ хлѣбъ. Вѣрвватъ, че, ако и да се яви Христосъ за спасеніе челоуѣческо, совсемъ што малъ нѣкон самѣ отъ вѣкъ и избранни и предопредѣленни са за спасеніе. Предпочитатъ и искатъ въ служеніе-то имъ твърде голема простота, и нематъ ни

крестъ, ни то Иконы, ни то свѣщниці, кои-то Лѣвирани-те пріиматъ и употреблаватъ ги за просто украшеніе. Церковно-то имъ е управление всегда демократическо (народоуправленно).

Во Олландія, Ваветски-те области Бернъ Васіліа, Цюрихъ, Генева, въ дѣкато-то Насавія, въ княжества-та Анхалтъ, и Диппе во избранство-то Вессія, во Франски-те области Гардъ, Ардесе, Дроменъ, Дот-ароненъ, во Унгарія, Трансулванія, въ войственны-те предѣлы на Австрія, во Американско-то согласно совокѣпленіе, и во Англійски и Олландійски новопоселенни мѣста намирасе множество Калвіністѣ. Я и въ Прусія са мнозина. И во Англамериканско-то согласно составленіе совершаватъ на днешній день почти една четверта часть на жители-те.

Во Олландія и Ялцайнъ е съша нѣкол ересь на Преобразителны-те, кои-то се именоватъ Армніанѣ или Ремонстрантѣ.

Въ Скотія и Англія, въ Англійски новопоселенни мѣста и во Англамериканско согласно составленіе раздѣлаватсе Калвіністѣ-те въ двѣ собственности; именоватсе Пресвутеріанѣ Оніа, кои-то споредъ церковны-те иматъ управление на нѣкаа велможеначална (арістократическа) сила соборна; и независими (indépendans ou Congregationalistes) Оніа, кои-то даватъ на секакво общество това оправданіе и именованіе. Пресвутеріанѣ-те и независими-те именоватсе во Англія мензобразителни (Non-Conformistes), ако не пріиматъ епіскопство-то на голема-та Англиканска църква; у Скотія совершаватъ владычествѣюща-та църква, и найголема-ча часть на жители-те, тѣхъ са. На старо време некогашъ именовашасе Пѣрліанѣ (чисти), кои-то околѣ 1565-то лѣто оставиха Англиканска-та літѣргія, и поставиха дѣрга по проста. Пресвутерска-та църква на Соединенни-те жителства, гдѣ-то на 1828-то лѣто броехасе 1,968 храмовѣ и 1,285 свашенниці, Калвінска са ересь, ко-то е твърде близъ прилична съсъ стары-те Пѣрліанѣ.

Лѣвирани-те отъ среда-та почти на III столѣтствіе приклижихасе многѣ съсъ мнѣніе-то и догма-та на Калвіністѣ-те споредъ тѣло-то и кровь-та на причащеніе-то; а Калвіністѣ-те умѣрихасе многѣ споредъ догма-та имъ за предопредѣленіе-то; што на днешній день не послѣдѣва почти никакво различіе помеждѣ двѣ-те вѣронеповѣданія, и послѣдователи-те имъ вообще, ако нематъ на

нѣкое мѣсто едни-те църква, ходатъ въ църква-та на дрѣги-те. Сходственнш причащаватъ се, понеже и едни-те и дрѣги-те употребаваатъ самш рѣчи-те, кои-то рече Христосъ на тайна-та вечера, а не прилагатъ никакво толкованіе. Самш различіе-то на църковно-то правленіе запре до днесъ соединеніе-то имъ; защото Калвінско-то е секаде народоуправително, а Лѣвиранско-то совсемъ самоначално.

Многоплодносно-то ни на големи приключенія столѣтствіе виде на 1817-то лѣто въ Насауійско-то дѣкато соединеніе-то на Лѣвиранш-те и на Вуаггелски-те подъ една църква именѣма Вуаггелска църковь. Отъ тенова стана това соединеніе и въ Парісъ, Франгфортъ, въ сичко-то почти Прѣсійско самоначалство, у многу страны Баварски, въ гѣлемо-то дѣкато Баденъ, во избранство-то Вессіа, въ дѣкато Инхалтъ — Вернебургъ, въ княжество-то Валдекъ ну дрѣги Германски страны. Вѣроатно е че ще се совокѣпатъ и Калвіністѣ-те и Лѣвиранѣ-те въ дрѣги-те страны на Вѣршпа и на дрѣги-те веси по земля-та, и въ малш нѣкои години двѣ-те църкви ще станатъ една въ сичка-та земля, гдѣ-то се тѣа намерѣватъ.

СЕДМЪ ВСЕЛЕНСКІИ СОБОРИ.

Шестый Вселенскій соборъ бѣше у Цариградъ въ лѣто 680 на царствованіе-то Квинстантіна Брадатяго, а число на святѣ-те отци бѣше 171; старѣйшини на тѣа соборъ бѣха: Іерѣгій патріархъ Квинстантінопольскій, Теофанъ Антіохійскій, Петръ мнихъ (инокъ) ѿ Александріи, и дрѣгѣи свати отци на противъ единовольцевъ: Теодора епископа фаранскаго, Снѣрїа папа Римскаго, Павла, Пѣрра, Сѣргїа, Пѣтра гѣгниваго, кой-то бѣха епископи Цариградски, Макарія Антіохійскаго, Вѣра Александрійскаго Вресе-чителъ, Полухронїа старца, и на побѣрницѣ-те имъ; защото казѣваха тѣа че во Христѣ Исуса еднѣ е вола. Тѣа стѣи соборъ извѣсти и ѣвѣри. че Христосъ Бгъ има две естества, и две хотѣнія, двѣ воли, и едина Упостѣсь на Бгѣа Слоба, и рѣ. правила изложи и постави.

Седмий Вселенскій соборъ станѣ въ Никѣи вторый пѣтъ, въ лѣто 787, като царствоваше Квинстантїнъ, и майка мѣ Ірина, а число-то на сватѣ-те отци бѣше рѣзъ, при Тарасїа Цариградскаго, Полїтїана Александрій-

скаго, и при посланницѣ-те на папа Ядрїана Римскаго. Тѣа стѣи соборъ стана за противницѣ на сватѣ че Ікони, въ кой-то свати отци проклѣха Иконоборцѣ-те, а Гдѣа нашего Исуса Хрѣта проповѣдаха, че споредъ Божество-те е нешписанъ, а споредъ челоѣчество-то шписанъ; и за това предѣша и поставиша да се клѣнаме и да почитаме образъ Божїи, и образъ Матери Божїи и на сички-те свати. Тѣа соборъ постави правила къ.

ВПОХИ (ВРЕМЕНА) НА ВГУПЕТСКИ-ТЕ ЦАРІЕ И ПРЕВОДИТЕЛИ.

	предъ Хр. лѣта.
Фараонъ Кеше	„ 1600
Сесостръ е былъ големъ завоеватель	„ 1500
Псамметихъ бѣше единопачалникъ	„ 670
Птолемей Лаговъ	„ 330
Птолемей братолюбивъ, кой-то преведе с. писаніе, сир. ветхїи завѣтъ	„ 300
Клеопатра сосъ брата си Птолемеа	„ 30

БЛИНСКИ ВРЪМЪНИ.

	пр. Хр. лѣта.
Инахъ первый царь Ярголїдскїи	„ 1985
Пеласгъ, царь Яркадїи	„ 1904
Пеласгъ замина въ Фессалїа	„ 1883
Начало на Ираклїевш-те боркѣ	„ 1661
Данаї премина въ Блада	„ 1572
Кекропсъ египтанинъ а. ц. Яѣ.	„ 1570
Вадмъ доиде у Віотїа	„ 1549
Блинъ Деукалїоновъ въ Фессалїа	„ 1511
Миншъ второй царь Критскїи	„ 1428
Кекропсъ второй ц. Яѣниейскїи	„ 1397
Яргонаутѣ (280 пр. Х.) или	„ 1350
Тршадско разваленіе (Блин. лѣтосл.	„ 1270
Яѣинъ градъ	„ 1188
Мутїлинъ се направи	„ 1140
Смѣрна градъ, рожденіе на Омїра	„ 1102
Іллѣрїкъ первый краль	„ 986
Исїодъ на 944, а Омїръ стихотѣ.	„ 907
Ілѣѣргово законоположеніе	„ 854
Каранъ первый царь Македонскїи	„ 815
Керкура градъ се направи	„ 756
Пердїккъ царь Македонскїи	„ 729
Византїиско созиданіе	„ 653
Солонъ се роди	„ 638
Бѣспъ баснословецъ	„ 620
Инахарсъ Скуѣанинъ доиде во Бл.	„ 592
Марѣшнскїи бой на 29-й Септемвр.	„ 490
Иродотъ се роди	„ 484
Фѣкѣдѣъ се роди	„ 471

	пр. Х. лѣта
Сократъ се роди	469
Аристидъ умре	467
Пердиккѣ вторый ц. Македонскій	454
Фемістокль умре	449
Периклей овладава Самогъ островъ	441
Платонъ се роди, моріа у Ионинъ гр.	430
Аминтъ царь Македонскій	390
Аристотель се роди	384
Александръ вторый, царь Македонс.	367
Пердикка Г. цара Македон. утрепахъ	364
Філіппъ царь Македонскій	360
Александръ великій, царь Македонс.	336
Смерть великаго Александра	324
Пурръ става царь Македонскій	287
Нападеніе Галатско въ Македоніа	279
Римлянъ-те заровиха Перса ц. Мак.	168
Македоніа се овлада совсемъ ѿ Рим.	142
Ионинъ градъ се овлада отъ Римлянъ-те, и конецъ на Валинско-то началство пр. Х. лѣта	86

РИМСКО НЯЧІАСТВО.

	пр. Х. лѣта.
Римъ се направи	753
Ромулъ а. ц. Римскій царствѣва 37 год.	716
Нума Помпилій в. ц. Рим.	47 — 669
Тулъ Сестілій г. ц.	32 — 637
Агкѣ Маркіонъ а. ц.	24 — 613
Пріскъ Тарквиній е. ц.	32 — 581
Сервъ Туллій с. ц.	58 — 523
Тарквиній Спервъ з. ц.	24 — 499
Народоправленіе Римско	60 — 440
Сулла бешѣ	86
Юлій Цесарь (царь) царствѣва 4 год. 7 м.	58
Октавій Августъ цесарь	56
На тозы царь въ време-го родисе Индѣз Хр.	

	по. Хр. лѣта
Тиверій царствѣва	лѣта 22 20
Гай дрдги	4 24
Клаудій	14 38
Немънъ	14 52
Галва	мѣс. 7
Флавъ	3
Вітелій	8
Веспасіанъ	лѣта 10 63
Титъ	3 66
Домітіанъ	16 82
Нерва	84
Траіанъ	20 104
Адріанъ Влій	24 128
Антоній благочестивъ	24 152
Маркъ И. Антонинъ	19 171
Комодъ Марковъ	13 184

	по. Х. лѣта
Максимъ мдчитель царствѣва	6
Філіппъ благочестивъ	7
Декій мдчитель	2
Клаудій д. на в. К.	2
Діоклитіанъ мдчитель	22
Константій отецъ в. К.	13 300
Діоклетианъ и Максентій	000

За ЖЕНИДБА стари Вавулонски закони.

Казѣва Валинскій Историкъ Продотъ че на старо време Вавулонанъ-те имаха таковъ законъ и обичай за женидба: Единъ пѣтъ въ година-та собирахасе на едно уреченно мѣсто въ село-то, гдѣ-то изваждаха сички-те момы, кои-то бѣха на возрастъ за жененъ, и около нихъ стоеха сички-те момъци, кои-то щѣха да се женатъ. Помеждъ момы-те кол-то бѣше най хубава и красна, неа первъ проповѣдникъ (телалинъ) продаваше, и за кол-то, кой-то дадеше повече паръ, онъ а зимаше; послѣ по неа дрдга продаваше, кол-то се виждаше да е най по хубава отъ дрдгитѣ, така и за неа, кой-то дадеше повече, той а кдпѣваше, и съ таковъ начинъ и спосовъ сички-те хубавицы се продаваха на Вавулонски-те богаты младенцы. Я онъа, кои-то не бѣха хубавицы или бѣха уроды (сакаты), една по една проповѣдник-о продаваше съ таковъ начинъ: избираше помеждъ нихъ кол е по добра и по предпочтенна, за кол-то, ако се не намерѣваше некой веке да даде за неа паръ, той а даваше безъ паръ на оногозы, кой-то а поема; така и дрдгитѣ, а като останѣха нѣкои, кои-то да не поема никой съ таковъ начинъ, тогава той даваше съ мома-та заеднъ отъ онъа пары шо бѣше сокралъ отъ хубавицы-те на оногозы, кой-то стане съ най малко благодаренъ, и така слѣдователнъ сосъ пары-те на хубавицы-те продаваше грозны-те споредъ достойнство-то имъ и споредъ придаванъ-то. Секій да дава дщера си комдто сака, не бѣше возможно, ни па можеше да кдпи нѣкой мома безъ пордчикъ (безъ кефилъ), но дѣлженъ бѣше да даде пордчителство (кефилъкъ) че ще а има за жена, та така а завождаше во своа си. Съ таковъ начинъ и отъ дрдго село да дойде нѣкой можеше да кдпи и да земе мома.

Таковъ законъ и обичай имаха на старо време и Іалурицы-те, каквото свидѣтелствѣва

и казѣва той старовременный Баллинскій Историкъ Продотъ, кое-то на 48-та страница рекохѣ.

НАРОДНА ПРИБНОСТЪ.

Дарій първѣи царь Персійскій, като беше обладалъ Фракія и Македонія и като премина па у Асія въ Сардъ градъ, самоволно послѣдѣваха съ него мѣже отъ Пѣланш-те именемъ Пигръ и Мантъ заедно со съ сестра имъ ко-кто бѣ много прекрасна, съ намѣреніе да бы можели да прѣиматъ отъ Дарія нѣкое началство во отечество-то си. Като имаха това намѣреніе и надахасе да полѣчатъ споредъ желаніе-то имъ, и като беше излелъ Дарій единъ день на край град-атъ та сѣдеше на едно високо мѣсто за разхлажденіе, тѣа премениха сестра си и споредъ народнѣте имъ обичаи накитиха и испроводиха а по обичаю на кладенец-атъ да напои конь-атъ и да донесе вода, ко-кто, като зема и тѣри ведро-то за вода на глава-та си и върза конь-атъ за мышца-та си (ръката си), дръпна фѣрка-та си та предеше и водеше конь-атъ на кладенец-атъ да го напои и да начерпе вода. Като преминѣваше прочее отъ тамъ, гдѣто беше Дарій и братѣа-та и при него, видесе на Дарія пречѣдано, като а согледа, и прелюбопытно; защото жена-та не приличаше да е нито ѿ Персіанш-те, нито отъ Іудіанш-те, нито отъ Асіанш-те. И като мѣстана това видѣванѣ много любопытно, испроводи нѣколушна отъ оръженосци-те и тѣлохранители-те мѣ, и заповѣда имъ да пазатъ тѣрде добре и да видатъ що ще да прави съ конь-атъ. Посланици-те прочее подиръ неа отидоха и послѣдѣваха а, а жена-та, като пристигна на рѣка-та, напои конь-атъ, и като го напои, напоили съ вода и со сѣд-атъ, върнасе по тозы пѣтъ отъ дѣто доиде, и носеше вода-та на глава-та си. водеше конь-атъ отъ мышца-та си (мышца се казѣва отъ рамо-то до лакотатъ), и вретено-то си въртеше та лѣвъ предеше.

Като се чѣдеше Дарій за това што мѣ казаха лазѣтчи-те (що бѣха испроводени да а пазатъ, *κατάσκοποι*), и за това што той самъ виде, заповѣда да а доведатъ предъ него. Като а доведоха, бѣха тамъ и братѣе-те и, и като пыташе Дарій каква е тѣа жена и отъ гдѣ е, братѣе-те и рекоха: нѣ сме Пѣланс, и тѣа ни е сестра; а онъ па пыта: какви са человекѣци Пѣланс-те и въ

коя земля сѣдатъ, и що сакаѣтъ тѣа, та въ Сардъ градъ доидоха; а они казѣваха, че доидоха да се предадатъ немъ и на негова-та вола, а Пѣлонія е земля не далеко отъ Стрѣмица и пр.; и като казѣваха тѣа така едно по едно, Дарій ги пыта: таква ли са сички-те тамъ жены работници? а тѣа и това извѣстиха и казаха, че са вредъ сички-те жены такивы; за кое и совзе намѣреніе да прекара Пѣланш-те изъ Еврѣпа во Асія.

СЛЯВНО-БОЛГАРСКИИ народъ у Асія (Анадолъ).

У едно пѣтешественно списаніе на 1819-то лѣто, кое-то е правилъ единъ Френскій пѣтешественникъ именемъ J. M. TANCOIGNE Танкоень, виждаме че се намѣрѣва едно село Болгарско, называемо Къзъ-Дервентъ, кое-то е въ разстоаніе отъ Нікомидія (Ісмитъ) нѣкои до 12 часа, кой-то го описѣва слѣдователно:

Пристигнахѣ рано въ Къзъ-Дервентъ.... Благопріятно се почѣдихѣ и удивихѣ че намѣрихѣ въ това село жены да ходатъ со съ открито лице, и человекѣци на кои-то нравѣа-та и обичаи-те вообщѣ бѣха совсемъ несложни и несогласни со съ Асійски-те (Анадолскитѣ). Гледахѣ облекла-та имъ и обичаи-те имъ таквы, каквы-то сме видели при Дѣнавски-те мѣста,* и слѣдахѣ да говоратъ Славенскій азѣкъ въ една весь (страна) совсемъ самовидна и осовна. Нѣкои увѣдомленія и понатѣа на тозы часъ ны у вѣриха и извѣстиха за това пречѣдано въ това мѣсто намѣрѣванѣ. Жители-те казаха ни че родомъ са Българе, и че са се заселили тамъ, почти отъ едно столѣтствіе, со съ едно преселеніе и прехожданѣ на кашты-те имъ (отѣцъ ихъ), кои-то прѣидоха изъ Еврѣпа во Асія да намѣратъ благополѣчїе, спокой и тишина, защото не бѣха мирни и спокойни тогава во отечество-то си. † Трѣдолювіе-то нишно и трѣдолюкіе-то на потомци-те имъ бѣрже направи да совокѣпатъ това нишно мало и благополѣчно жителство, кое-то предпоставлава и обавлава сички-те жители благополѣчны и благодарны. Вѣна благополѣчна и благошастна свобода царствѣва въ сички-те имъ къшы, въ кои-то намѣрихѣ прѣсвободно страннопріимство и госте-

* По тѣа мѣста е ходилъ, та ги познава...

† Виждасе да е было во Кърѣалиско време.

пріймство. Въ Вѣзѣ-Дервентѣ щоще да рече нерадѣніе и неракотенѣ не се познава; за щото сички-те жители, мъже и жены упражнавахасе и ракотеха секаквы полѣзны ракоты: тѣа послѣшны-те предѣха почти сички-те и ракотеха кѣличица, и надчихмесе отѣ домакинѣ-те, на кои-то бехме въ дом-агѣ, че жито-то и това трудолюбіе нишно правѣха ги най богаты и дѣятельны тѣрговцы.

Жители-те на това село са Хрїстіанѣ на восточна-га цѣрква. Прїймаха ны съ голема ревностъ, любовь и почестъ. Жены-те имѣа приличны, красны, крѣпки и здравы, съ кои-то се разговарахме така свокодно и свойно, каквото и съ мъже-те имѣа.

Nous partîmes et nous arrivâmes de bonne heure à Kiz-Dervend,

Nous fûmes agréablement surpris de trouver dans ce village des femmes marchant à visage découvert, et des hommes dont les mœurs contrastent d'une manière singulière avec celle des Asiatiques en général. Nous ne le fûmes pas moins d'y retrouver le costume des habitans des bords du Danube, et d'entendre parler la langue slavonne, dans une contrée où nous l'aurions crue tout-à-fait étrangère. Quelques informations nous donnèrent bientôt l'explication de cette découverte. Les habitans nous apprirent qu'ils étoient d'origine bulgare, et que leur village avoit été fondé, il y a près d'un siècle, par une émigration de leurs pères, qui étoient venus chercher en Asie le bonheur et la tranquillité qu'ils n'avoient pu trouver dans leur patrie. Leur industrie et celle de leurs descendans avoient bientôt fait prospérer cette petite république, dont tous les membres, paraissoient heureux et contents. Un air d'aisance et de prospérité régnoit dans toutes leurs maisons, où nous trouvâmes la plus franche hospitalité. S'il est vrai que l'oisiveté soit la mère de tous les vices, ils doivent être rares à Kiz-Dervend, dont tous les habitans, hommes et femmes, étoient occupés à des travaux utiles: ces dernières filoient presque toutes du chanvre, et nous apprîmes, de nos hôtes, que les grains et cette denrée formoient leur plus grande richesse et leur principal branche de commerce.

Les habitans de ce village sont chrétiens, de rit grec. Ils ne témoignèrent, à notre approche, ni défiance, ni jalousie. Leurs femmes sont belles et bien faites, et nous pûmes converser aussi librement avec elles qu'avec leurs maris.

РѢКОДѢЛАНІВЪ ВЪ РѢССІА.

Рекохме на 31 стран. че въ РѢссіа не саму мъже-те, но и жены-те са весма трудолюбивы и за секакво видна работа благосклонны. Многѣ домакинки по болшей части опредѣлѣватѣ и употреблѣватѣ дѣца-та на кѣшны-те имѣа слѣги за да се учатѣ да шїатѣ многовидни дрѣги рѢкодѣланіа. Жены-те се занимаватѣ да предѣтѣ, да ткаатѣ, да плетатѣ и пр.; за щото въ РѢссіа сичко нещо не вреди нищо и не ѣ достойно, ако се не уработи. Селачанки-те най повече хвалатѣ за трудолюбіе-то и ракотенѣ-то сички-те почти оніа, кои-то са ходили и видѣли РѢссіа. Възѣва единѣ пѣтешественникѣ "селачки-те жены намѣрихѣ посекаде да се занимаватѣ секога въ нѣкоя полѣзна работа; тѣчатѣ (ткаатѣ) прекрасны възлении сѣкна и ленини платна, така каквото плетатѣ и предѣтѣ преизрачны вещи (неща). Тѣа не саму че работатѣ секаквы покѣшны работы, но и вонкашны секаквы по нивы-те работы." Въ малки-те градища и касавы кои-то са по брегове-те на Колума рѣка въ восточна-та Сивиріа, "жены-те шїатѣ нараквицы, подкапницы (скѣфы), калцы, и дрѣги различни работы весма прекрасны." Безѣ всакое сомнѣніе многѣ памѣчни, ленини, и възленини тканіа прави РѢссійско-то рѢкодѣланіе за кѣшны-те имѣа потребности. РѢссійско-то правленіе весма се старѣе и ради да побѣждава и да умножава покѣшны-те работы и рѢкодѣланіа; за такова побѣжденіе и приканюванѣ вонкашны-те епітропи иматѣ установленіе и повелѣніе да испроводатѣ въ Петербургѣ, като изобрѣте нѣкоя и измысли нѣкоя нова работа, и новоизобрѣтенно рѢкодѣланіе, за да ги видатѣ въ онзы царствѣющій градѣ и да ги похвалатѣ; а многу пѣти прифащатѣ и цѣнатѣ инородны художницы (майсторе) за да предстолатѣ въ РѢссійски-те рѢкодѣлницы. Големы ревности и стараніа станаха въ малы нѣкоя години за да умножатѣ и направатѣ възленина-та по хѣбава и способна за чоха. Меринска-та овца полѣчиха да присвоатѣ не саму въ средоточны-те и южны окласти, но дори и до Балтійско море въ Вѣдоніа и Лївоніа, гдѣто, ако и да содѣйствѣва мало нещомѣсто-то и помага, но големо-то прилѣжаніе и употребително-то на калчи-те стараніе пристигна до толкѣва, щото възленина-та да не ѣ по долна, негли и по хѣбава отѣ онаа щото

Е по способни-те и похвални за такова нещо мѣста. На 1832, направиха едно содржество у Сікирія за уаокреніе на вълната. Перви-те Меріински овци доведоха се въ Ршсійско-то самодержавіе едѣа предъ 40 години; намеруват се сега отъ тѣхъ овци у Еккатерінославска-та областъ едина мѣлліонъ, у Крѣмъ и у Херсонска-та областъ вѣроатно е че са и повече. На 1826 излезна изъ Ршсїа вълна 35,800 пѣдове; а на 1834 281,450 пѣди. Продаванѣ-то на Ршсїйска-та вълна за Англичанеки-те рѣкодѣлници вѣсма многу се умножи у малку години; на 1820 продадесе отъ Ршсїа за Англіа вълна 75-614 літры, а на 1838 769,102 літры. Англійска-те вълненны рѣкодѣлны работы щото се доносатъ изъ Англіа въ Ршсїа вѣсма се смалиха; оныа щото се бѣха донесли на 1820 правѣха 346,337 стерлинъ, а на 1838 едѣа 94,419 стер. отѣскоха.

Многу големъ успѣхъ направиха и памѣчни-те рѣкохѣдожнодѣланїа, каквого се вижда тѣва:

Памѣчна прежда донесенна изъ Англіа въ Ршсїа

на 1820 донесоха се	8,762,324	літры
— 1830 „	18,555,753	—
— 1837 „	24,108,593	—

Памѣчни тканѣ-та донесенни изъ Англіа въ Ршсїа.

Бѣли памѣчни	} града	1820	1837
тканѣ-та		9,754,460	980,779
Колдисани памѣч.	} „	3,449,391	145,760
ни тканѣ-та		13,203,857	1,126,539

На 1835 направиха се нови учрежденїа и рѣкодѣлници въ Петербургъ, Москва, и Валада за предѣлѣ на вѣмага-та (памѣкатъ).

А колкѣто за свѣла-та (копрен.) правленїе-то Ршсїйско стараеса твѣрде многу и ради за да го още повече умножи и распострани по секаде съ рѣкодѣлници и искѣдени уработванѣ-та. Близъ при сички-те по собствени южны градове насадиха черници въ малу иѣкои години. Въ Харьковска-та областъ, преизраду, насаждат се ката година 15,000 дребеса сосъ иждивенїе на правленїе-то сирѣчь то харчи та се посаждатъ ката година толкова черници.

Колкото за желѣзны-те рѣкодѣлници немаме совершенно понатїе, за кое-то, като се извѣстимъ некогашъ, писаемъ нещо. Вообще да речемъ, за кое дѣло се сочини и ста-

ви содржество, то прїима и големъ успѣхъ; на 1835 стана едно содржество въ Петербургъ за направданѣ сирѣчени госѣди.

Рѣкохѣдожественны-те въ Ршсїйско-то самодержавіе направы и рѣкодѣлници на 1835 бѣха близъ до 7,000, освенъ рѣдници-те, ковачници-те и пещы-те или угларници-те.

ПОТРЪВЯ И НѢБРѢЖБИЕ ДОБРАГѠ ВОСПИТАНІА.

Римски-те закони не прощаваха ни на едина Римлянинъ ако не познаваше граждански-те закони и правила, нито па нѣкой Римлянинъ можеше да се извинѣва и да казва въ сѣдилище-то че не познава законите та согрѣши. Таа заповѣдь (темвѣхъ) вижда се да е прїела начало и корень отъ сѣщо-то сватое писанїе гдѣто Богъ като даваше законы-те на Моисеа заповѣдаваше му да ги обѣви по сички-те сокорища на сынове-те Израилевы; каквото и секомъ отъ Израйльтаны-те заповѣдѣва, не самъ той да ги знае, но и чѣда-та си да наѣчва и наставлява. * И Моисей заповѣдѣва и на тѣхъ священници за да ги прочитатъ въ сички-те люде, сирѣчь мъже и жены. Защо? “да слышатъ (казѣва), и да наѣчатъ боѣтиса Господа Бога ихъ: и оуслышатъ творити всѣ словеса закона егѣ: и сынове ихъ, иже не вѣдатъ, оуслышатъ, и наѣчатъ боѣтиса Гдѣа Бѣга.” И наистина, колкото и да се написаха, написаха се за наставленїе и побченїе наше; и като происхождатъ сички-те прелести и прегрѣшенїа отъ невѣдѣнїе и непознанїе на вѣжїи-те закони, кой е толкѣва бездменъ, щото да не познава, че му е вѣсма многу потребно да знае законы-те вѣжїи, нежели колкѣто вѣше потребно въ едина Римлянинъ за да знае граждански-те закони Римскїи? Римскї-о гражданинъ, като не познаваше законы-те на свое-то си отечество пристигнѣваше да си изгѣви най послѣ тоа маловременный животъ; а Хрїстїанин-о, на кого-то е жителство-то и живот-о на небеса, като не познава законы-те на небесно-то отечество, пристига да се отчѣжди вѣегда отъ него, и да пристигне въ едно вѣегда

* Намногу страны во с. писанїе заповѣдѣва Бѣгъ на Моисеа да обѣва законы-те на Израйльтаны-те съ тѣхъ рѣчи: “говори сыновмъ Израилевымъ.” И родители-те па да побѣчатъ чѣда-та си, второзак. с. 7.

дашно вѣдствіе и нещастіе. Защо каквото единъ Римлянинъ не можеше да се извинава и да каздва въ сѣдилище-то, че не познаваше законъ-те, така, и повече не е възможно на Христіанин-атъ да се оправдава и да каздва че не познава Божіи те законъ въ сѣдилище-то на Высочайшаго и Недмътнаго Законодателя. Това упражненіе и понатіе на Божіи-те законъ, совсемъ що е потребно и нѣжно, но на днешній день презрѣса весьма така, каквото и дрѹги добри работы; и нема дрѹго нещо по общо, токму да гледа челоуѣкъ-то повече-то на днешно време Христіанъ въ големо невѣжество и непознаніе, или по крайней мѣрѣ въ поверхностно и неходно свѣдѣніе и познаніе на едшо-то имъ вѣроисповѣданіе. Родители-те, кои-то тревѣваше да са първи законнопобцити на чеда-та си, тѣ сами като не познаватъ що е законъ Божій, нито можатъ, нито па ще наставатъ и научатъ чеда-та си. Яко да ги попыташъ, иматъ време за сички-те имъ дрѹги на живот-атъ работы и попеченія; занимаватъ се и радатъ съ големо прилѣжаніе и радентъ за да собиратъ богатство и иманѣ за чеда-та си; Стараются и радатъ да направатъ благополучны женидѣкъ; самъ за добро-то наставленіе на чеда-та имъ нематъ време; или, и ако да иматъ време, сичко-то воспитаніе и наставленіе состои се да ги наставляватъ какво да си пременяватъ и украшаватъ снага-та, а разди-атъ на дѣшата, кой-то е най големо украшеніе и най предпочтенно наставленіе, презиратъ и нематъ за нищо. Таквѣя родители, кои-то радатъ да украшаватъ самъ снага-та на чеда-та си, да имъ праватъ къшы големы и предкрашенны, да собиратъ богатство и иманѣ многочисленно, да имъ оставатъ стада, овцы, волове, и пр. и пр., а украшеніе-то умно и дѣшевно на чеда-та презиратъ, кое-то е предпочтенно не самъ отъ вышереченны-те работы, но и отъ тѣшы многоцѣнны каменѣ и бисерш, таквѣя родители, казвамъ, кои-то самъ за тѣлесно-то украшеніе и угожденіе на дѣца-та си радатъ, а умно-то имъ просвѣщеніе и дѣшевно-то украшеніе презиратъ, тѣа може да се уподобатъ и да приличатъ на онѣа малки дѣца и момичета, кои-то съ толкъва прилѣжаніе и радость пременяватъ къкы-те си, и украшаватъ да и граатъ сокъ нихъ и да имъ се радватъ.

ВОЗРАСТЪ ОВЦЯ.

Возраст-атъ на овце-те може да намѣри челоуѣкъ-отъ предны-те имъ зѣбы. Тѣа са осмь, и сички-те са малки въ разстоаніе-то на първа-та година. На втора-та година испаднватъ два отъ средны-те, и нарастѣватъ на това мѣсто дрѹги два нови, кои-то се лесно познаватъ, защото ставатъ поголеми отъ дрѹги-те. На трета-та година испаднватъ дрѹги два малки зѣбы, по единъ отъ двѣ-те страны, и возрастнватъ на мѣсто-то имъ два големи, та ставатъ сега четири големи зѣбы въ среда-та, и два остри по единъ отъ двѣ-те страны. На четверта-та година големи-те зѣбы ставатъ шестъ, и оставатъ два самъ малки въ двѣ-те страны на реа-атъ. На пета-та година загѣбватъ се шото бѣха останали малки два зѣбы, и ставатъ големи сички-те предни зѣбы. Шеста-та година сички-те начнватъ да се развалятъ, и на седма-та, а некогашъ и по първо, нѣкои испаднватъ, или се строшватъ.

Треволненіе, или Кѹра.

На 5-й Маія стана въ Солѣнъ една бѣраткава, шото не са никогашъ видели хора-та. Почти въ два часа разстоаніе, небо-то като огнь предпоставлаваше престрашно зрѣніе и видѣнанѣ. Страшни и трепетни блистанія и свѣтканицы на трескавицы-те едни по дрѹги послѣдѣвахъ непрестанно, и направи хора-та да треператъ отъ страхъ. Време-то разгнѣванно виждашесе че ще да падне небо-то вразъ Солѣнъ. Хора-та истрѣпнаха и помръзнаха отъ страхъ, и чинѣха че ще стане страшенъ потопъ да ги поглатне.

Грובה-та стрѣла (трескавица-та) падна въ петь къшы, и помеждѹ дрѹги-те въ къшата на единъ именитъ Солѣманинъ во огнище-то на една харемска одаа гдѣ-то се намираха и собираха много жени, кои-то по слѣчаю на онзы часъ за страх-атъ бѣхъ гали отъ тамъ.

На околн-те мѣста отъ Солѣнъ, много хора се удариха отъ трескавица-та, но не е гавно още колцына са. При Солѣнъ у море-то се потопи единъ оттоманскій брикъ.

Попытаха Солѣна филозофа: какво можатъ градица-та да са най благополучни и многолюдни? а той отговори: ако слѣшатъ граждане-те началницы-те имъ, а началницы-те имъ, ако чѣватъ и слѣшатъ граждански-те законъ.

СЛИВЕНСКА ДРЕВНОСТЪ.

(Слѣдованіе на 4-та, и 47 стран.)

Казва въшереченно-то народно повѣствованіе, че послѣ по Иллурия Краля наследникъ неговъ стана Владиліа, но за Владиліа немаме никакво вѣроатно доказателство; а послѣ по Владиліа предпоставлава предводителя народна Коледа, кого-то описва и изобразява, че е вѣла твърде развращенъ, кланникъ, сѣровъ, немилостивъ, отецъ всакой неправдѣ, гордѣливъ и мечтателенъ; защото заповѣда на народатъ да мѣ се кланатъ и да го иматъ като за пзычнй Богъ, да празнуватъ на 24-й Декемвріа и да славятъ име-то мѣ съ пѣсни и съ разны неприличны игры. За тозы Коледа намерѣвасе вѣроатно доказателство и свидѣтелство (шантлѣкъ) отъ Птолемаа землеписателя, който казва въ кн. в. гл. ІЕ., че Колендіанете са люде (хора) на горна-та Панноніа, кола-то се сега называ Кроатіа или Славніа "Colentiani, peuple de la haute Pannonie." Отъ тогозы е имало и градъ въ тамошна-та Иллурия, называемъ Коленда во остров-атъ на Скардона "Collentum, ville de l'Illyrie dans l'île de Scardone l. 2. c. 17." По крайней мѣрѣ подтвржавасе това Коледово Кралство и отъ пѣснь-та; кола-то се учѣва и до днесъ на народ-атъ во уста-та, и кола-то по Р. Христо-во претворисе въ дѣховна пѣснь, виждъ въ новой Болгарской Словесности на 107 стран. Коледова пѣснь. Отъ тогозы Коледа родихасе два сына, иманѣми Единъ Бремъ, а дрѣги Болгъ, за кои-то слѣдователнѣ ще кажеме приличнѣ; а послѣ по тѣзы двама краля воспоминава Ила Краля на 588 лѣто пр. X; и казва това народно повѣствованіе, че Ила Краля отиде съ войска на Римъ противъ Таркиніана патяго цара Римскаго, и че Таркиніанъ се примири съ него, и окарри го съзъ многоцѣнны царски дарове и пр.

За доказателство на това приключеніе Таркиніаново намерѣвасе въ Римски-те Историцы, гдѣто казва, че Таркиніанъ имаше кой пр. X. отъ 587-то лѣто дори до 585-то съзъ Волцы-те и Савинш-те, и повѣди ги, кои-то бѣха славни за мъжество-то имъ и великодѣшіе-то имъ, за жестокость-та имъ и свирѣпость-та имъ, а най повече за просты-атъ имъ животъ похвални "les Sabins étaient célèbres par leur courage, l'austérité et la simplicité de leur vie." Тѣа Савинш, кои-то воспоминаватъ Римски-те Историцы, по мнѣ-

нію моему, вижда се да са Герби-те, защото на онѣа времена, като се вѣха честнѣ съ тѣзы Славено-Иллурийски народы, и като имъ надвиваха некогашъ и псѣбждаваха, называха ги serviteurs слѣги покорны Сервы, кое слѣдователнѣ и доказателнѣ ще видиме, сега самъ да разсмотриме и видиме прежно-то имъ состоаніе и живѣанѣ.

Безъ секакво дрѣго доказателство вижда се тозы Славено-Иллурийскій народъ, че е живеалъ тамъ на тогашни-те времена подъ различни иманованіа и подъ различни предводители, и че до гдѣ небеше направенъ още Римъ, и до гдѣто Римска-та держава бѣше малка, тѣа са живеали мирнѣ и спокойнѣ; но като зафати Римска-та власть и сила да се умножава и распространява, то е пвно, че тоа Славено-Иллурийскій народъ не е ималъ веке прежно-то си упокоеніе и мирѣванѣ, и като се утеснаваше и бѣеше отъ една страна съзъ Римлянш-те, отъ дрѣга страна съзъ дрѣги народы, кои-то живѣха тогава по Ялпійски-те горы къ сѣверозападна страна отъ Иллурия, той тогава въ тѣа страны утесненъ и немирненъ, принѣдисе за упокоеніе-то си на дрѣги страны да иде да живѣе; и, за това, каквото ще видиме, распрѣсна се по секаде въ разны времена и мѣста съзъ тогашновременнш-те мѣ невоспоминаемы предводители и на сѣверовосточна, и на южновосточна страна на секаде, каквото слѣдователнѣ ще видиме, и съ нѣкои присѣществени дори и до днесъ и свидѣтелственни доказателства ще иза-сниме.

Рекохъме, че третій Краля Иллурийскій Коледа роди двама сынове, кои-то се именѣваха Единъ Бремъ, а дрѣги Болгъ, и кои-то, като умре Коледа, понеже не бѣха помеждъ си согласни и дрѣжелюбни, не можеха да живеатъ заеднѣ, раздѣлиха каштиново-то си началство и раздвоихасе, и така, каквото ще кажеме слѣдователнѣ, отъ Бремъ и отъ неговш-те послѣдователи засели се сичка сѣверна страна отъ Дѣнавъ дори до Висла рѣка и по на тамъ, а отъ Болга, и отъ неговш-те потомцы сичка восточноюжна страна подъ Дѣнавъ дори до Черно, а по нѣкои страны дори и до Бѣло море.

Бремъ, каквото рекохъме и по горе, утесненъ по тѣа мѣста, въ кои-то живѣеше, остави ги и пресели се съзъ послѣдователи неговъ къ сѣверна страна отъ Дѣнавъ въ Германска-та (Немската) земла и всели се въ тѣа страны гдѣто е сега Трансильваніа, Унгаріа, и умно-

жи се весьма много по Карпатски-те горы при Ялька рѣка, и пристигна дори и до Прѣсія; гдѣто направиха градъ и нарекоха го **БРИННЬИИ-БОРЪ**, кой-то Нѣмцы-те послѣ нарекоха **Брандербургъ**; тозы народъ се распространи по Германска-та земля въ различни времена твърде много, щото пристигна дори и до оная области, гдѣто е сега Боеміа, Моравіа, Прага, и наричахасе тамъ отъ Нѣмцы-те споредъ старо-то имъ има **Венди**, или **Винди**, каквото на онѣ времена намерѣваме това именованіе и воспоминаше нишно въ сички-те стары Историци, сирѣчь Валински, Римски и Нѣмски да го воспоминаватъ честю и да говорятъ за Венды-те; защото чрезъ трѣдны-те рѣчѣ на тоа народъ гиттаръ-о (кехрибаро) се раздаваше во онѣ времена по секаде, каквото се доказва подробно въ Славенска-та Древность, ко-ято е издаана въ Москва, и колѣто описѣва со съжъ точно и доказателно увѣрѣніе, за кое, като пристигнемъ, казашемъ и а нешо. Но тѣа тамъ Славено-Іаллурійски народове, кои-то Нѣмцы-те называха Венды, като зафатиха послѣ да се смѣшаватъ со съжъ Нѣмцы-те и да се сродѣватъ, мало по малѣ и азъжъ-атъ си испорчиха и развалиха, и именованіе-то си промениха; защото нѣкои отъ нѣхъ нарекохасе **Лехи**, а нѣкои **Чехи**, **Моравцы**, **Боемцы** и пр. и пр. Тѣа прочее народове, освенъ оная, кои-то се послѣ въ различни времена преселиха отъ тамъ, каквото се тѣе ще докажеме, та се вселиха по восточны и южны страны и соединихасе тамъ со съжъ дрѣги-те имъ единоплеменници, тѣа, казвамъ, тамъ по вышереченны-те страны Славенски народове, совсемъ щото си развалиха азъжъ-атъ отъ смѣшѣваніе-то съ Нѣмцы-те, и изгубиха си народно-то именованіе та не значатъ нищо, но именованіе-то, кое-то нѣхны-о матерный азъжъ изрече и именована градища, села, планины, рѣки и пр., тѣа проповѣдѣватъ и свидѣтельствѣватъ (правдатъ шайтлъжъ) и до днесъ нишно-то тамъ по тѣа мѣста преселеніе, сѣденіе и тамошно многовременно живеаніе. Вышереченно-то говореніе и доказателство увѣрѣвае и отъ слѣдователно-то изложеніе и доказателство.

“Изъ предпоказаннаго можно видѣти, коль гдѣкока древность Славановъ. Вжели Троанскаа война, по овъзавленію Историковъ (1) въ лѣто Мірокытѣа 2820, а за 1184 лѣтъ

(1) Роллинъ Истор. Древн. Томъ 11 Стр. 274.

до Рождества Хрїстова: то конечно можно надѣятиса, что и много-прежде оной войны Славанскіе народы преходили отъ Востока къ Западъ въ Европѣ: токмо съ коего времени начали быти писатели, съ того времени и народы извѣстныи бытъ стали. Послѣдѣдѣющихъ временъ, а наипаче когда дрѣгіе западныи народы прилагали стараніе достатиса едны надъ дрѣгими Славане не меньше пожелаали пользоватиса съ северозападныи землями. Они отошли въ Германію, гдѣ то чинили, что Германцы тѣхъ времено Римланамъ учинити прилѣжали, то естъ завладѣли всею сѣверною и восточною страню рѣки Яльвѣ (1). Войны, которыа оны Славанскіе народы, а именно Сербы и Венети или Венды (2) съ разными Потентатами водити имѣли, не могли препатствовать имъ поселитиса на земляхъ Маркграфства Брандербурскаго, гдѣ они построили градъ, назвавъ оной по Славанскомъ своему азъжъ, **БРИННЬИИ БОРЪ**, коего потомъ Нѣмцы называли **Брандербургомъ**. Также построили Сербы и Венды, нынѣ зовомый **Дейпцигъ**; на именовавъ его **Дипекъ**, за тѣмъ что положеніе мѣста, какъ и върѣжъ того диковымъ древами изобильствовало (3).”

(Древняя Руссійская Исторія лис. 61).

Така и братъ мѣ Болгъ и потомцы-те негови, като немаха миръ отъ Римланъ-те и честю се утесняваха отъ нѣхъ, тѣа се принѣдиха да оставатъ оная страны и да живеатъ спокойны тамъ гдѣто намератъ; затова утесненни отъ западны-те страны, прейдоха мало по малѣ на по восточны-те, и тогава на онѣ времена вселихасе и засѣдѣхасе по край Адриатическо море, гдѣто е сега Далматіа Рагѣза сирѣчь; по горна Мусіа, гдѣто е сега Сербіа. и като се умножиха по онѣа мѣста, и намѣриха въ долна Мусіа, днешна Болгаріа дрѣги единоплеменници (за кои се тѣе ще докажеме), распрѣснахасе по нея дори и до Черно море. Я отъ долна Дакіа, гдѣто е сега Средеця градъ Софіа, распрѣснахасе по Дарданіа, гдѣто е на днешній дѣнь Скопіе, Юскюпъ и пр. дори до

(1) Древняя Географ. Стафенхагенова, стр. 112.

(2) Пфендорфъ Введеніе въ Исторію Знатнѣйшихъ Госддарствъ и земель Европейскихъ, Часть 1 стр. 768.

(3) Бишинтъ, Г. Томъ 6 стран. 2069. 1963.

Солѣнъ и по нѣкои Фракійски мѣста. И като живѣха доволнѡ по вышереченни-те мѣста въ нѣкои невоспоминлеми и стари времена, вкоренисе това иманованіе въ тѣа мѣста, кои-то, каквото, предпоставихме и показахме на 48-та стрн., нарекохасе отъ Иллурийски-те потомцы Иллурия. ко-то съществителнѡ проповѣдватъ и доказватъ сички-те Историци. кои-то на онѣа времена пристигнаха да описватъ тѣа Иллурийски мѣста и области. Подтверждава това многораспространно Иллурийско иманованіе и най послѣдній споредъ онѣа времена I. Зинарь, кой-то е былъ почти до дванадесето столѣтствіе, и кой-то казъва така: "На старо време Иллурийско-то иманованіе беше по дрѣги страны, а послѣ пристигна и по горній Нпиръ (Алканія и Чернагора), по горна Македонія, и Фракія, по сегашна Болгарія, и по Родопа планина (Доспатъ), и намѣрѣвасе помеждъ тѣа планины, Родопа сирѣчь и Стара планина, и помеждъ Алпійски-те горы, и помеждъ Стара планина и Дѣнавъ, дори до Черно море, а по нѣкаде и по на тамъ отъ Дѣнавъ. τὸ δ' Ἰλλυρικὸν ὄνομα πάλαι μὲν ἐν ἄλλοις ἐπέκεικλετο, ὕστερον δὲ ἐς τὴν ἄνω μετεβέβηκεν Ἰπείρου, καὶ ὑπὲρ τὴν Μακεδονίαν, τήντε Θράκην τὴν ἐν τὸς τοῦ Αἴμου, καὶ τὴν πρὸς τῇ Ροδόπῃ, καὶ ἔστιν ἐν τῷ μέσῳ τούτων πᾶν ὄρων, καὶ τῶν Ἀλπίων, τοῦτε Αἴμου καὶ τοῦ Ἰστρου γέμεται" (βιβλ. ἡ. κ. ιθ'. φύλ. 304).

И така до дего немаха по тѣа вси и области нѣкое насилно принудженіе и утѣсненіе, тѣа живѣха по онѣа мѣста мирнѡ и спокойнѡ, и веѣа пристигнали на весьма големо умноженіе и на распространна голема сила; но като се появи Македонска-та властъ, тѣа отъ тонова къ восточноюжна уѣв страна утесненни и немирни отъ Македонанъ-те, къ западна же еше сначала гоними и утесненни въ разстояніе на нѣкои пать или шесть столѣтствіа немаха никаква тишина и спокойность отъ тѣа вышереченны-те сирѣчь отъ Македонанъ-те а Римланъ-те; отъ тѣа послѣдны-те пріаха и конечно истребленіе на това многораспространно имя имъ, каквото ще видиме сетне, като повѣстѣваме и опишеме Траіанско-то гоненіе, но сега да видиме по прежни-те отъ Траіански времена. Требъва да зазначиме обаче първѡ, че тѣа Иллурийски потомцы споредъ различни времена и споредъ различни мѣста и причины, различни и особни иманованія пріаха; защото нѣкои отъ нхъ нарекоха Тавлантіанъ,

нѣкои Пѣланъ, нѣкои Дарданіанъ, Панноніанъ, Ягріанъ, Автаріатъ, Ирдіанъ, Далматъ, Дацъ, Увріанъ, * Дубѣрнанъ, Триваллъ, Мусинанъ и пр. и пр., за кои-то тамъ гдѣто прилича ще докажемъ. Слѣдѣва.

Пословицы.

Человѣкъ не ченъ, древо не одѣланно; пословица достословна да се казъва и да се поменѣва често. Каквото древо-то, да е полѣзно за направа, требъва първѡ да се издѣла, така и человѣкъ, за да е полѣзенъ и пріатенъ въ жителство-то и отечество-то нѣ, дѣлженъ е да знае баремъ, аколи не дрѣго, да прочита, да пише, да знае счетъ (сѣпъ); защото, като прочита честѡ Историки и нравны книги и списанія, ще ги окогашава раздѣ-атъ и ката день просвѣщава, щото да гледа и да разсѣждава правѡ, що по свѣт-атъ става.

Двойственнѡ зратъ учающіиса списанія.

Странствокваніе Величества Бгѡ Сѣланъ

ЯВЪДЪЛЪ МЪДЖИДЪ ХАНЪ.

На 13-й Маія три часа предъ пладнина Сѣланъ Явѣдѣл-Мецидъ качисе на пароплѣвната Фрегата (вапоръ) называема Всери-Джедидъ ко-то возвыси Императорска-та хорѣгва (баракъ). Гърменѣто на кораблиците въ море-то пѣшканѣ-та и пѣшканѣ-та на сѣхо предвозвѣстиха и обавиха похода-то на В. Б. отъ Цариградъ. Сичко-то морско ополченіе (Флота) тѣрско нареденно по лѣствицѡ-те (скелетата) въ Воспор-атъ и царски-те корабли ѳурѡпейски веѣа украшенни со сѣ хорѣгвы; сички-те корабельцици (геміци) по корабли-те смѣшаваха и соединяваха со сѣ гласове-те на Императорска-та мѣсика и свирѣбъ, кричанѣ-та и виканѣ-та: да живѣ вѣдетъ Императоръ! Войнства-та щото веѣа орѣженни и нареденни по два-та брегове на Воспор-атъ, тумпани-те войнски щото тѣпаха, многонародіе-то Цариградско, кое-то вше напѣзанило сички-те крайни мѣста за да гледа отхода-то Величества Бгѡ, начертаваха и предпоставяваха востиннѡ едно прерадостно зрѣніе (сенѣ).

* Тѣа иманованія, като смотри человѣкъ, ще познае отъ каковъ народъ, азъкъ и причина происхождатъ.

СѢЛТАНЪ ВОДЕШЕ СОСЪ СЕКСЕСИ СИЧКИ-ТЕ СВОЙСТВЕННИ И СЛАВНИ ЛИЦА: ВЪСОЧЕСТВО ВЪГО РІЗА ПАША СЕРАСКЕРИНА; ВЕЛИКІЙ НАЧАЛНИКЪ ФЛОТА ХАЛИЛЪ ПАША; ПРЕВОСХОТСТВА ИХЪ МЕХМЕТЪ ЯЛИ ПАША; СѢЛІМАНЪ ПАША; ИМПЕРАТОРСКІЙ ЛѢКАРЬ, ЯБДЪЛАХЪ ВЪФЕНДИ; И ПРОЧІИ ЗА ТАКОВЪ РАДЪ ДОСТОЙНЫ.

ВЪ ТОЗЫ ДЕНЬ СІРѢЧЬ ВЪ СѢБЪОТА ПРИСТИГНАХА ВО ІСМИТЪ ТРИ ЧАСА ПОСЛѢ ОТЪ ПЛАДНИНА, А ВЪ НЕДЕЛА ЧЕТЫРИ ЧАСА ПРЕДЪ ПЛАДНИНА ТРЪГНАХА ЗА МЪДАНА, ГДѢТО В. В. ПРЕСѢДЕ СЪДИНЪ ДЕНЬ; А ОТЪ ТАМЪ ОТИДЕ ВЪ ПРЪССА, ВЪ КОЯ-ТО СѢДЕ ДО НЕДЕЛА.

ВО ІСМИТЪ, ВЪ МЪДАНА, ВЪ ПРЪССА ВЪ СИЧКИ-ТЕ ТІА МѢСТА ЖИТЕЛИ-ТЕ СЕ СТЕКОХА КЪПНУ НА ПРИХОЖДЕНІЕ-ТО ВЕЛИЧЕСТВА ВЪГЪ, ЗА ДА МЪ ПРИНЕСАТЪ ПОЧТИТЕЛНО И ПОКОРНО ПОКЛОНЕНІЕ. ВО ІСМИТЪ, ВЕЛИКОЛѢПНІЙ СѢЛТАНЪ ЛЮБОПЫТСТВЕННУ ПРИГЛЕДА ПОДРОБНУ СЕКАКЪОВИДНУ И МАЛКИ РАБОТУ, РЪКОДѢЛНИЦУ-ТЕ ЗА ЧОХА НА КОИ-ТО ТРЪДОЛЮКІЕ-ТО ПРАВИ ТОЗЫ ГРАДЪ БОГАТЪ, И ОТГОВОРИ СОСЪ РѢЧИ ПРЕСЛАДКІИ, ПРЕДПОСТАВЛЯЮЩА ВЪСОЧЕСТВЕННОЕ ВЪГЪ БЛАГОДАРЕНІЕ ВЪ ПРЕДСТАТЕЛЪАТЪ НА ОГНЕННУ-А ИМПЕРАТОРСКІЙ ПРАХЪ (БАРЪТЪ), ВЪ Г. ІВАННА ДАДІАНОВА, КОИ-ТО СПОМОГНА ЗА ПОСТАВЛЕНІЕ-ТО И НАПРАВЕНЪ-ТО НА ТЫА НОВОПОСТАВЕННУ РЪКОДѢЛНИЦУ.

ВЪ ПРЪССА, В. В. БЛАГОИЗВОЛИ И САКА ДА ВИДИ СИЧКИ-ТЕ ЛЮБОПЫТНУ ВЕЩИ (НЕЩА) НА ГРАДЪАТЪ, ГРОБИЩА-ТА НА ДОСТОПОЧТЕННУ-ТЕ И СЛАВНУ ПРЕДѢДЪ, БАНИ-ТЕ, И ПР. ПРЕЗЪ ТЫА ДНИ КОИ-ТО БЕШЕ БЪ ТАА СТАРА СГОЛНИНА НА ЦАРСТВО-ТО, ЧЕЛОВѢКОЛЮБИВѢЙШІЙ СѢЛТАНЪ ПРИА ПОКОРНИ-ТЕ ПОКЛОНЕНІА НА СИЧКИ-ТЕ ПРЕДПОЧТЕННУ ЛЮДЕ НА КОИ ТО В. В. СЪ БЛАГОВОЛЕНІЕ ДАДЕ СЛЫШАНІЕ ЗА ДА ПОЗНААТЪ ЛЮБООТѢЧЕСТВЕННИ-ТЕ МЪ ВНИМАНІА И НАМѢРЕНІА КОИ-ТО ИМА СЪ ГОРАЩА ЛЮБОВЬ ВЪ СИЧКИ-ТЕ МЪ ОБЩУ ПОКОРНИЦУ И ВЪРНА РАА КАКОВЪ НАРОДЪ И ДА БЫ БЫЛИ И ВЪРА ВЪ РЕДЪ ГИ ИМА СИЧКИ-ТЕ РАВНУ.

ВЪ СИЧКИ-ТЕ И СЕКАДЕ, В. В. ОСТАВИ НЕЗАБИВАЕМЫЙ ПОМЕНЪ НА НЕГОВА-ТА НЕИЗЧЕРПАЕМА МИЛОСТЬ, НА НЕГОВО-ТО ИМПЕРАТОРСКО ВЕЛИКОЛѢПІЕ.

ВЪ НЕДЕЛА НА 21 МАІА В. В. ОСТАВИ И СТАНА ОТЪ ПРЪССА СОСЪ СИЧКИ-ТЕ БЛАГОСЛОВІИ И ВЕЩЕСТВЕННУ БЛАГОДАРНОСТИ НА ЖИТЕЛИ-ТЕ, И ДОСТИГНА ВЪ ПОНЕДЕЛНИКЪ ПРЕДЪ ПЛАДНИНА ЧЕТЫРИ ЧАСА ДО ДАРДАНЕЛСКИ-ТЕ КОДЗЕ.

ГЪРМЕНЪ-ТО НА ПЪШКАНЪ-ТО КОЕ-ТО ПЪШКАХА ОТЪ НАГАРСКА-ТА КРѢПОСТЬ (КАЛЕ) И ДРЪГИ-ТЕ ОТЪ СЪХО ПЪШКАНЪ-ТА ПРЕДВОЗВѢСТИХА

ПРИХОЖДАНЪ-ТО СѢЛТАНОВО, И ПО МАЛЪ ВРЕМЯ ТВИСЕ ПАРОПЛАВНА-ТА ФРЕГАТА ВЕСЕРИ-ДЖЕДИДЪ, КОЯ-ТО ИМАШЕ ИМПЕРАТОРСКА-ТА ХОРЪГВА, И ЗАПРЕСЕ БЛИЗЪ ПРЕДЪ ЛѢТВИЩА-ТА ГДѢТО ЩЕ ИЗЛАВАХА ИЗЪ МОРЕ-ТО.

НАРОДЪ БЕЗЪ ЧИСЛО И БЕЗЪ ВРЪИ СОБРАНЪ ОТЪ ДАРДАНЕЛШ-ТЕ И ОТЪ ОКОЛНУ-ТЕ НАЙ ДАЛЕЧНУ СТРАНЫ НА ОБЛАСТЪ-ТА ПОКРЪШВАШЕ ВРЕГАТЪ ГДѢТО ПРІИМА СОСЪ НАЙ ГОЛЕМА РЕВНОСТНА СЛАВА МЛАДАГО СѢЛТАНА, И ТВИСЕ ПРЕБЛАГОУЩА-СТЕНЪ ЧЕ СЕ СПОДОБИ ДА ВИДИ ЛИЦЕ ИМПЕРАТОРСКО.

КАТО СЪТЪПИ НА СЪХО ВЕЛИЧЕСТВО ВЪГЪ КАЧИСЕ НА КОНЪ (АТЪ) И ОТИДЕ ВЪ ДОМОВЕ-ТЕ ПРАВИТЕЛЮ САДЪЛАХЪ ПАША. ГЪРМЕНЪ-ТО НА ТОПОВЕ-ТЕ, ВОЙНЕ-ТЕ НА СТРАЖА-ТА ОРЪЖЕННИ, ДѢЩА-ТА ОТЪ УЧИЛИЩА-ТА СЪТТОМАНСКИ, ГРЕЧЕСКИ, ЯРМЕНСКИ И ІГРАИТЕЛСКИ, КОИ-ТО ПРАВЕХА ДА ЗВЪЗНИ ВЪТЪАР-О ОТЪ ВИКАНЪ-ТО И КРИЧАНЪ-ТО: ДА ЖИВЪ ВЪДЕТЪ ИМПЕРАТОРЪ! ПРЕДПОСТАВЛЯВАХА ВОИСТИННЪ ПРЕРАДОСТНО ЗРѢНІЕ.

ВЪ ТОЗЫ СЪДІЙ ДЕНЬ ПОНЕДЕЛНИКЪ ВЕЛИЧЕСТВО ВЪГО ПОСМОТРИ И ПРИГЛЕДА МНОГЪ ПЪШКАВНУ (ТОПСКИ) СТРАЖУ ПО ВРЕГОВЕ-ТЕ ВЪРЪПЕЙСКИ. КАТО СМОТРАВАШЕ И ГЛЕДАШЕ ТОПОВЕ-ТЕ НА КАЛЕ-ТО ГРАДСКО, СЪДИНЪ ПИСМОНОСЦЪ КОРАВЪЛЪ ФРЕНСКІЙ, НАЗЫВАЕМЪ ЛЕОНИДЪ ПОКРЪТЪ СОСЪ ПРЕКРАСНА ПОКРОВКА ПРЕХОЖДАШЕ ПОРАДОЧНУ ПЪШКАВНУ-А РАДЪ СНИЖЕНЪ И КОРАВЕЛШНИЦУ-ТЕ ПОКАЧЕННИ НА ВЪСОКО ПОЗДРАВИХА СѢЛТАНОВО-ТО ПРИСѢТСТВІЕ СОСЪ ВИКАНЪ-ТА: *Vive l'Empereur* ДА ЖИВЪ ВЪДЕТЪ ИМПЕРАТОРЪ!

СПОРЕДЪ ПРОШЕНІЕ НА НЕГОВО ВЪСОЧЕСТВО РІЗА ПАША, КОРАВЪЛЪ ЛЕОНИДЪ ПРОДОЛЖИ ПОВЕЧЕ ОТЪ ДВА ЧАСА ЗАПИРАНЪ-ТО МЪ ВЪ ДАРДАНЕЛСКИ-ТЕ КРѢПОСТИ (КАЛЕТА) И ВЕЛИЧЕСТВО ВЪГО ПОСЛАЧАЮ НА ТОВА ВРЕМЕ ЗАПОВѢДА ДА ПИШАТЪ ПИСМА ДА ИСПРОВОДИ ПОВЕЛѢНІА СВОА ВЪ ПРИСЛУЖНИЦУ-ТЕ МЪ ЦАРСКИ И ДА ДАДЕ МНОГОУЩЕННУ И ПРЕВОЖДЕЛЕННУ ВѢСТИ И ПОЗДРАВЛЕНІА НА ПОЧТЕННА-ТА СИ МАЙКА СѢЛТАНА ВАЛІДѢ.

СИЧКА-ТА ВЕЧЕРЬ БЛЪЩЕШЕ СОСЪ СЪВѢТИЛА, СИЧКИ-ТЕ КОНСѢЛАТА ВЕХА УКРАШЕННИ СОСЪ СЪВѢТИЛА, ФИШЕЦУ НА ВОЗДУХЪАТЪ, И ДРЪГИ ТАКИВА ПОДОБНИ БЛИСТАНІА И СЪВѢТИЛА ПО СЕКАДЕ ВЕХА.

ВЕЛИКОЛѢПНѢЙШІЙ СѢЛТАНЪ ЧВСТВОВА СЕКАДЕ ПРІИМСТВО СОСЪ ГЛѢКОЧАЙШІИ И РЕВНИТЕЛНИ ЧВСТВОВАНІА; ВОЙНЕ-ТЕ ЧИНОНАЧАЛНИ, УЧЕНИЦУ-ТЕ, ДЪХОВНУ О ЧИНЪ НА РАЗЛИЧНИ ОБЩЕСТВА, ТЪЗЕМЦУ-ТЕ, И ОНІА ЦЮТО БЕХА

дошле отъ сколы-те страны за да посре-
снатъ Величество Ёго пріимаха знаменително
почтеніе на Императорско-то великолѣпіе. Нѣ-
кои повече отъ 100,000 гроша отъ новы-те
монеты сребрены и златны раздадохася съ
повелѣніе Сѣлтаново. Управитель-о, Н. Пр.
Садлахъ паша даровася една прекрасна кѣтіа
многоцѣнна и неговы-о диванъ ефендинъ
возвысися на степень хоѣкканска.

Въ торникъ на зарань-та трагна за Мѣ-
тілинъ, въ кой-то пристигна Величество Ёго
послѣ по пладнина четьри часа, гдѣто из-
лезна отъ корабль и влезна во единъ Ца-
риградскій предкрашенъ кайкъ. НН. ВВ. Великій
Сераскеринъ, Капетанъ паша, така каквото
НН. ППрев. Мехметъ-Яли паша и Сѣлейманъ
паша, бѣха сѣдали при Величество Ёго. Като
пристигна до лѣствица-та надъ коя-то кеше
возвышенна една торжественна дѣга (поло-
винъ вѣнецъ) предкрашенна, тамъ стѣпи на
сѣхо Сѣлтанъ поддърживаемъ отъ НН. ВВ.
Різа паша и Халилъ паша. Мѣсика-та Им-
ператорска нареденна по край море-то, от-
глашаваше, въ пѣсь-та на Яминъ, коя-то
се начиваше да се пѣе отъ млади момчета
мѣсѣманчета отъ една страна и хрїстіан-
чета отъ дѣрга. Предъ управитель-атъ, ка-
дѣи-те и дѣрги-те достоинства тѣрски, бѣха
нареденни десать Владыцы облеченни съ
свещенны-те имъ одежды, и дѣржаще пате-
рицъ-те си въ ръка. Войне-те бѣха нареденни
на дѣжина по пѣть-атъ гдѣто щеше да
проминя В. В., и единъ многочисленныи
народъ кеше напѣзанилъ брегове-те, и глѣче-
ше прерадостнѣ. Славнѣйшій Сѣлтанъ, ка-
чисе на единъ преславныи конь (атъ) премь-
на низъ народ-атъ радостенъ и веселъ, и на-
истина радость-та бѣше изображенна, коя-
то глѣдаше челоуѣкъ по сички-те лица бли-
стающа, знаменіа-та на высокостепенна-та
почтенность на коя-то кеше Той причина,
бѣха сходни и способни за да возбѣдатъ
секо сердце. Величество Ёго виждашесе че е
въ крайно здравіе.

Тазы вечеръ различни огнаніа на воздухъ
се възвышаваша, и сичка-та ноцъ кеше свѣтла
съ разни свѣтила.

Въ среда сѣтрина совсемъ шо бѣше гѣрма-
вица и дождь, Сѣлтанъ отиде да пригледа
крѣпость-та (кале-то); а отъ тамъ отиде
въ Кіошк-атъ на Капетанъ паша, отъ кого-
то на великолѣпна-та высота сички-те стра-
ны се глѣдатъ.

Понеже бѣха дошле многѣ предстатели

лица на дѣховны-а чинъ Греческій, Арменскій,
и Израилеаскій отъ Смирна, Хіо, и Айвали,
така каквото и помѣстни-те имъ градски и
войнски чиновначальницы, Величество Ёго за-
повѣда да дадатъ тогава тамъ Кафтане
въ първи-те лица на общества-та градски,
войнски и церковни шото бѣха отъ Смирна,
Хіо и Мѣтілинъ, за почестъ и доказателство
на высокостепенно-го Мѣ благодареніе.

Като раздадохъ Кафтане-те, многоцѣнны-
те кѣтіи, и дѣрги такива подобны много-
цѣнны вещи, отъ страна Сѣлтанова въ лица-
та, кои-то В. В. благоизволи и удостои,
Негово Высочество Різа паша предъ Величест-
во Ёго, помеждѣ многи-те сосѣдницы шото
бѣха около тозы Великій-Маршалъ ве-
легласнѣ и съ големо усердіе произнесе и из-
говори тѣхъ слѣдователныи прензрядныи и
полѣзныи преславныи рѣчи:

“Сѣлтанъ, нашъ господарь и нашъ о-
тецъ на сички ни, дойде помеждѣ васъ как-
вото помеждѣ една фаміліа на коя-то ра-
дость-та се поима радость Негова, на коя-
та оскорбленіе-то е скорь Негова. Познава
тѣвѣрде добре одолженіа-та кои-то Божіе-то
Промышленіе Мѣ врѣчи и даде, за да знае
и познава онова шо е дѣлженъ за люде-те
си, онова шо е дѣлженъ за името на пре-
дѣды-те си, онова шо е дѣлженъ въ себе си.
За то, намѣрѣвамсе благошастенъ за да ви
предпоставимъ и увѣримъ отъ Негова стра-
на, кое-то ви е нѣжно и прилично да совер-
шавате точныи вашы-те должности прилично
на вѣрны-те покорницы; не требѣва да се
сѣмнавате ничо една минѣта за правда-та
Мѣ. Мѣсѣмане, Хрїстіане, Израиліте, сички-
те сте подданни и покорницы на единъ самъ
Вмператоръ, дѣца на единъ самъ отецъ
(вашта). Яко има междѣ васъ нѣкои наси-
лѣванѣ-та, да се гвѣтѣ, намѣреніе-то добре
и гвѣннъ сказанно на Величество Ёго като е
така каквото са уставы-те и законы-те кои-
то покрыватъ и чѣватъ живог-атъ, честь-
та и иманѣ-то, ще се справляватъ и сѣдатъ
точно во Императорство-то Мѣ. Сѣлтанъ по-
казѣва тѣвѣрде голема любовь за люде-те Мѣ,
шото катаденъ отъ многѣ на многѣ умно-
жава а въ сердце-то си и обавлява съзъ не-
разрѣшимы-те союзы (вѣрзеле) на призна-
тельность-та и благодарность-та. Мѣсѣма-
нинъ или Хрїстіанинъ, богатъ или сиромашъ,
начальникъ граждански, войнски, церковни,
шото е покорникъ оттомански секій да има
прочее полно увѣрѣніе и дерзость на высо-

чайшаго кой-то държи вѣсн-те (терезинте) правъ за сички; шото секій повиненъ (какахагма) да трепери, шото секій имовитъ человекъ, секій добръ слѣжебникъ да чека въздааніе-то си споредъ доношеніе-то свое.

Тыя послѣшны рѣчи провозглашенны и проговоренны съгъ гласъ полнъ и промененъ вкоренихася твърде пснъ и чистъ въ глава-та на сички-те слышатели, кои-то се виждаха синки да въздышатъ, и да ги поемъватъ една по една, като единъ многоцѣпный залогъ за послѣшно-то всегдашно добро.

Като се върна въ Палатн-те, Величество Бго премина чрезъ пазаре-те и дрѣги многѣ страны на град-атъ. Давки-те (дѣканѣте) се не видѣха отъ цвѣтета, отъ стебла различни и секакви дани. Народ-о беше толкова многѣ шото Слтановъ-о конь се утеснаваше отъ него въ прохожденіе-то. Тазы вечеръ стана по свѣтла и по прерадостна нежели първа-та.

Въ четвъртокъ отиде Слтанъ вонъ отъ град-атъ и премина тоа день въ прекрасната къща на Ахметъ Ефенди, кой-то е единъ отъ първѣишы-те на това мѣсто. Това село се намѣрва по брег-атъ на море-то, на край южны-а пристанъ (лиманъ), и има една градина прекрасна.

ГГ. Вършпейски-те консли принѣдихася да идатъ и да предпоставатъ привѣтствованно-то имъ поздравленіе въ Н. В. Різа паша, кой-то ги пріима съ голема радость и почестъ.

Великолѣпіе-то Слтаново е неизчерпаемо; раздаванѣ-та достословни сребърни станаха ката день, на секій часъ, и на сека минута. Н. В. Різа паша съдѣйствва чѣденъ на намѣреніа-та Слтански и предобавлава една ревность, едино дѣйствіе недтрѣжденно.

Величество Бго любовитствва съгъ най дѣйствително попеченіе за ползш-те и потребности на народ-атъ.

В. Б. пріима съ радость многѣ подарни приношеніа отъ околни-те ближни мѣста. Хіотс-те най повече се гвиха на тоа часъ предсерани и угодни споредъ приношеніа-та; зашо принесоха такива неща, кои-то са редки на дрѣги мѣста, а у нихъ изоклани и преизрадни, каквото неранци, китри, сладки неща преискусни, кои-то нихнш-те жены знаатъ да праватъ.

Въ петокъ на пладнина Слтанъ иде да се клана въ цаміа, гдѣто бѣха направени големи приготвленіа за да пріиматъ Величество Бго.

Сѣквота сѣтрина на 27-й Маія Слтанъ Ябдѣлъ-Мецидъ остави Мутілинъ въ голема скорь на народ-атъ кой-то содрѣжи В. Б. съгъ благословіи-те имъ теплѣишы. На похождения-то мѣ, поздравиха го съгъ пѣшканѣ-та отъ град-атъ и съгъ виканѣ-та единъдѣшни на народ-атъ кой-то кеше покрьлъ крег-атъ морски, за да види оше еднашъ прѣлюбезнѣишаго Слтана.

Отъ Мутілинъ, отиде Слтанъ на Каліополь (Гелиболъ) гдѣто като застава нѣколко часа шото тамъ премина, В. Б. стана, отъ страна на жители-те Каліополски, причина на обавленіа почти Ідолослѣбни. На вечеръ-та по заходъ слънѣе два часа, остави Гелиболъ въ гърменѣ-го на пѣшканѣ-то, и плѣваше за Цариградъ. Въ Каліополь, каквото секаде, Величество Бго остави поменъ незабвенный.

Понеделникъ, предъ зора-та, Бссери-Джедидъ плѣваше воды-те Кѣнстантінополски, и два часа предъ пладнина величественны-о коракль пристигна въ Воспор-атъ во свѣтканѣ-то на пѣшкани-те гърменѣ-та отъ сички-те крѣпости (калета) на столнина-та кой-то поздравляваха благополучно-то връщанѣ на В. Б.

Като заминѣваше предъ Топъ-хане-то, Слтанъ заповѣда да запратъ върненѣ-то на Бссери-Джедидъ, каквото секій дрѣги коракль, така и пароплѣвна-та Фрега-та кол-то носи В. Б. да се покори на порадошни-те законы карантински.

Като се запре нѣкои до 10 миндты за таа причина шото рекохме, Фрега-та Бссери-Джедидъ послѣдѣва плѣванѣ-то камъ царски-те Сарге на Кейлеркеи, поздравляемъ съгъ виканѣ-та ревностни на единъ многочисленный народъ кой-то кеше напѣлнѣлъ два-та брегове на Воспор-атъ. Като излезна отъ коракль-атъ, Слтанъ Ябдѣлъ-Мецидъ пріемленъ бѣде отъ Достопочтенна-та мѣ Майка и отъ сички-те царски слѣжебницы на кои-то радость-та обавляваше колкото бѣха благошастни че видоха В. Б.

Трипѣтно царственно гърменѣ направенно отъ сички-те порадошни на сѣхо пѣшканѣ-та, обавиха флаванѣ-то на В. Б. въ Сарге те мѣ на Кейлеркеи.

И така на 29-й Маія 1844 года пріа благополучно возвращеніе на това странствованіе В. Б. Слтанъ Ябдѣлъ-Мецидъ Ханъ.

PT
BT

PT
BT

PT
BT

PT
BT

PT
BT

ОГЛАВЛЕНІЕ.

Ізліа мѣсецъ 7, и Благонравіе	Стран. 49
Христіанство	— 51
Седмь Всел. собори, Впохи и времена Вгупетски, и Блиински	— 53
Римско началство, Старозаконна женидѣа Вавулонска	— 54
Народна нравность, Славено-Колгаркій народъ у Ісіа	— 55
Рѣкодѣланіе въ Руссіа	— 56
Потреба и небреженіе добраго воспитанія	— 57
Возрастъ овча, Бѣра въ Солднѣ	— 58
Славенска древность	— 59
Пословица, Сѣлтаново странствованіе	— 61

Цѣна за 12-те единолѣтна предплащанна.

- 1 Патофрангъ въ Смурна.
 - 1 Двестолпникъ въ Цариградъ при Г. Ралли X. ПZ. Маврідн.
 - 6 $\frac{1}{2}$ Рѣбли за Руссіа.
 - 3 Рѣвіе-та за Влахія, Серкіа и Босніа.
 - 25 Гроша за Фракія Болгарія, и Македонія.
-